

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку створення, управління та функціонування
системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні»
(далі – проєкт постанови)

1. Мета

Проєкт постанови підготовлено на виконання Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (далі – Закон) з метою визначення загальних засад створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні (далі – системи МЗНН).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З лютого 2011 року Україна є повноправним членом Договору про заснування Енергетичного Співтовариства (ЕнС). Правова база та зобов'язання, які передбачаються в рамках ЕнС, повинні стати важливою допомогою для України на шляху реформ, оскільки вона охоплює точну програму законодавчої та регуляторної реформи, в тому числі у сфері організації ринків, конкуренції, регуляторних принципів та прозорості.

У жовтні 2012 року пакет зобов'язань ЕнС було розширено з метою включення Директиви Ради 2009/119/ЄС від 14.09.2009, яка зобов'язує держави-члени підтримувати мінімальні запаси сирової нафти та/або нафтопродуктів.

Частиною другою статті 4 Закону передбачено, що Кабінет Міністрів України, зокрема, затверджує порядок створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні.

Частиною третьою статті 4 Закону передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі, зокрема, здійснює управління системою мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Створення системи МЗНН дозволить виконати взяті Україною зобов'язання відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони в частині виконання зобов'язань, передбачених Директивою Ради ЄС від 14 вересня 2009 р. № 2009/119/ЄС стосовно підтримання мінімального рівня резервів сирової нафти та/або нафтопродуктів.

З огляду на необхідність реалізації визначених Законом завдань Міненерго підготовлено проєкт постанови.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови пропонується затвердити Порядок створення, управління та функціонування системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в Україні, що дозволить виконати вимогу Закону.

Система МЗНН призначена для створення, ефективного управління та сталого функціонування мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, виявлення ознак кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України, а

також виконання плану дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України у разі її виникнення.

Проектом постанови передбачається визначити:

- призначення системи МЗНН та її функціонування;
- порядок визначення обсягів та переліку МЗНН;
- взаємодію системи МЗНН з іншими інформаційно-комунікаційними системами;
- порядок створення та зберігання МЗНН;
- порядок укладення та використання тікетс-угод;
- порядок оформлення та використання банківських гарантій;
- порядок контролю за виконанням вимог законодавства у сфері МЗНН;
- порядок дій під час кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів, розкриття та поновлення МЗНН.

Основними завданнями системи МЗНН є:

- 1) створення запасів нафти та нафтопродуктів, що використовуватимуться для забезпечення потреб споживачів нафти та нафтопродуктів України у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів;
- 2) забезпечення електронної взаємодії та обміну інформацією між учасниками МЗНН, центральними органами виконавчої влади та іншими державними електронними інформаційними ресурсами відповідно до Закону;
- 3) цифровізація послуг, у тому числі адміністративних, у сфері МЗНН;
- 4) впровадження прозорого та надійного механізму моніторингу створення, зберігання, використання та обміну даними щодо МЗНН в Україні;
- 5) забезпечення обліку та контролю за рівнем МЗНН в Україні та зобов'язань щодо їх створення;
- 6) забезпечення обліку та контролю за банківськими гарантіями;
- 7) виконання зобов'язань, передбачених Директивою Ради ЄС від 14 вересня 2009 р. № 2009/119/ЄС стосовно підтримання мінімального рівня резервів сирої нафти та/або нафтопродуктів.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

- Податковий кодекс України;
- Цивільний кодекс України;
- Бюджетний кодекс України;
- Закон України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»;
- Закон України «Про нафту і газ»;
- Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;
- Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»;
- Закон України «Про трубопровідний транспорт»;

Закон України «Про електронні довірчі послуги»;
 Закон України «Про інформацію»;
 Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;
 Закон України «Про захист персональних даних»;
 Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;
 Закон України «Про публічні електронні реєстри»;
 Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»;
 Закон України «Про авторське право і суміжні права»;
 Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»;
 постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 927 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив»;
 постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;
 розпорядження Кабінету Міністру України від 06.06.2018 № 497-р «Про затвердження плану заходів з реалізації етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)» Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність»;
 постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 667 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до газу скрапленого для автомобільного транспорту, комунально-побутового споживання та промислових цілей»;
 Директива Ради 2009/119/ЄС від 14.09.2009 щодо зобов'язань держав-члени підтримувати мінімальні запаси сирої нафти та/або нафтопродуктів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових матеріальних та/або фінансових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови, як державної, а також сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проект постанови буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація постанови дозволить створити механізм ефективного управління та сталого функціонування мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, виявлення ознак кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України, а також виконання плану дій для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів України у разі її виникнення.

Міністр енергетики України

_____ 2024 р.

Герман ГАЛУЩЕНКО